

Fältskolan i Skärholmen – "Utematte"

"Lära ute, ett annat ställe att lära på!"

*Birgitta Sang, utbildad matte- och no-lärare på Bredängsskolan och drivkraften bakom Fältskolan.
Foto: Mats Lindblad*

I stadsdelen Skärholmen bor 35000 invånare. Befolkningsammansättningen medför stort behov av att utveckla språk och baskunskaper hos eleverna. Detta för att de ska få en likvärdig ställning som de elever som har en mer svensk bakgrund.

Birgitta Sang som själv är utbildad matte- och no-lärare är drivkraften bakom "Fältskolan". Intresset för naturen var det som drev henne i inledningsskedet. Hon ville lyfta fram naturvärden, kunskap om naturen och ge eleverna naturupplevelser. Genom detta skulle eleverna uppnå en stegring, från upplevelser, till att upptäcka och lära känna. Detta ger så mycket kunskap, att man kan förstå kretslopp och samband.

Som den mattelärare Birgitta är ville hon också lägga in aktiviteter med matteförtecken. Även om man gått ut för att titta på fåglar finns övningar med som stimulerar till problemlösning, samarbete och språkutveckling. Idag har matematiken vuxit till ett huvudområde.

Tankarna på verksamheten har funnits med länge men blev konkreta 2004 då finansiering blev möjlig tack vare pengar från Kompetensfonden. Viss finansiering har även kommit från så kallade LONA-medel via Naturvårdsverket. Då dessa projektpengar tog slut gick stadsdelsförvaltningen i Skärholmen in med pengar så att verksamheten skulle kunna fortsätta. Birgitta var då anställd direkt av förvaltningen. Idag är skolorna tillbaka till stadens utbildningsförvaltning och "Fältskolan" är placerad på Bredängsskolan. Verksamheten är i en brytpunkt, ligger idag under en enskild skolas budget. Kommer man ha råd? Kommer andra skolor nyttja resurserna om man måste betala?

Mycket tid har ägnats åt att utveckla en mängd övningar, aktiviteter och material för olika åldersgrupper och förmågor. Spännvidden har sträckt sig över hela för- och grundskolan, F-9. Samtliga elever i skolor och förskolor inom stadsdelen har fått

möjlighet att göra besök. Många program och fortbildningar har förekommit för förskollärare, lärare och övriga pedagoger. Färdiga tim – halv- och heldagsprogram har kunnat bokas.

Birgittas lektioner är med matteförtecken, samarbetsövningar, problemlösning och språkutveckling. En upparbetad "bank" med aktiviteter tränar dessa saker och hjälper till att upptäcka matematiken runt omkring oss. Man använder alla sinnen, får ta och känna. Tysta barn vågar mer ute, vågar fråga, säga och visa!

Inbokade elevgrupper har följts åt av sina ordinarie pedagoger. Det är ett av målen då man går ut, spridningseffekten. Pedagogerna får härigenom en fortbildning och ett inspirationstillfälle. Lärare som är trygga i sin yrkesroll, som kan sina ämnen och mår bra, vågar vara friare och kan jobba över ämnesgränser och tidsgränser. Ett hot mot denna typ av undervisning är det fyrkantiga och inrutade. Schemat kan bli ett problem, ett hinder som tvingar fram avbrott i en kreativ process.

I framtiden är förhoppningen att "Naturskolan" ska få finnas kvar. Att inte brist på ekonomi ska göra att man måste lägga ner. Verksamheten är fullbokad och fyller ett stort behov. Två tidigare kurser för pedagoger, med 25 platser vardera, hade över 250 sökande!

Mer uteundervisning för äldre elever är ett önskemål.
Vidareutveckling av personalfortbildning är ett annat.
Ännu mer av konkreta kopplingar till olika arbetsområden.

Tips: Naturskolans litteratur, t ex "Matematik utomhus"
                    Birgitta arbetar för närvarande själv på en bok: "Svenska utomhus"
                    Även andra titlar finns

Kontakt: Birgitta Sang, Bredängsskolan, 076-825 17 70
                    birgitta.sang@skarholmen.stockholm.se
                    birgitta.sang@utbildning.stockholm.se

Intervju: Mats Lindblad, Utbf 20081014

